

JAK ROZPOZNAT KOŘIST RYSA

Autoři textu: Marco Pavanello, Kateřina Poledníková, Luděk Bufka, Lukáš Poledník, Josefa Volfová, Elisa Belotti, Tereza Mináriková, Sybille Wöfl

Spolupracovali: Leona Machalová, Miroslav Kutal, Hnutí DUHA Olomouc

Autoři fotografií: Ernesto Pascotto, Elisa Belotti, Luděk Bufka, Leona Machalová, Jan Mokrý, Angelo Leandro Dreon, Marco Pavanello, Luca Dorigo

Publikace byla vytvořena a vytištěna díky finanční podpoře Evropského fondu pro regionální rozvoj, Ministerstva životního prostředí ČR a Ministerstva pro místní rozvoj ČR v rámci projektu Trans-Lynx. Projekt Trans-Lynx byl podpořen z grantového programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007–2013.

Vydal: ALKA Wildlife, o. p. s., Liděřovice 62,
380 01 Dačice
www.alkawildlife.eu; translynx.eu

1. vydání

Rok vydání: 2014

© ALKA Wildlife, o. p. s., 2014

Tisk: ARCH – polygrafické práce, spol. s. r. o.

ISBN: 978-80-260-6529-6

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

Ministerstvo životního prostředí

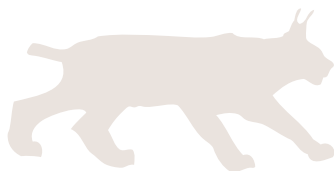
Rys ostrovid se vrací do naší přírody. Po letech, kdy byl na našem území vyhuben, začal opět obývat klidnější oblasti českých a moravských hor. Nalézt ho můžeme na Šumavě, v Pošumaví a v Beskydech, objevuje se ale i v dalších oblastech Česka – v Krkonoších, na Vysočině i jinde.

Rys ostrovid žije skrytě, aktivní je převážně v noci, a tak jeho přítomnost v daném území poznáme často jen podle přítomnosti stržené kořisti. Ne každá mršina nalezená v lese je ale rysí úlovek. Může se jednat o zvíře stržené psem, zastřelené nebo uhynulé z přirozených příčin. Objektivně posoudit, zda se jedná o rysí kořist, není vůbec snadné. Proto jsme pro vás připravili tuto publikaci.

Každý nález rysí kořisti je cenný, proto vás prosíme: zdokumentujte jej a dejte nám vědět! Pomůžete tak zmapovat výskyt této vzácné a ohrožené šelmy u nás.

Tato publikace se nevztahuje na ohledání nálezu strženého hospodářského zvířete. Škodu způsobenou rysem na hospodářských zvířatech hradí stát. Pokud máte zájem o náhradu této škody, kontaktujte bezodkladně místně příslušný orgán ochrany přírody a ohledání mršiny ponechte na odbornících.

Tereza Mináriková
Koordinátorka projektu Trans-Lynx
ALKA Wildlife, o. p. s.

1. ZÁKLADNÍ PRINCÍPY OHLEDÁNÍ A DOKUMENTACE KOŘISTI

- Postupujte od celku k detailům: nejprve ohledejte okolí, potom kořist jako celek, následuje detailní vnější ohledání jednotlivých partií a nakonec pitva.
- Každý krok dokumentujte fotografiemi.
- U kořisti se mohlo vystřídat více druhů predátorů. Znaky, které naleznete, proto mohou odpovídat různým šelmám či dravcům. Zvíře také mohlo uhynout z jiné příčiny a teprve následně být konzumováno. Proto je potřeba nejprve zdokumentovat vše, co lze vidět, a teprve na závěr zhodnotit, co se stalo.

JAK FOTOGRAFOVAT

- V každé kapitole jsme označili ikonkou fotoaparátu všechny znaky a detaily, které je dobré fotograficky zdokumentovat.
- Při fotografování použijte měřítko nebo předmět známé velikosti, jako je krabička od sirek či propiska.
- Detail vždy fotografujte shora kolmo na objekt, aby nedošlo ke zkreslení rozměrů na fotografii.
- Při focení detailních snímků dbejte na ostrost. Záleží samozřejmě na konkrétním fotoaparátu, ale obecně platí, že při vzdálenosti až 50 cm od objektu získáte ostrý obrázek.
- Foťte v každé fázi ohledání, a to i v případě, že žádné znaky predace nevidíte.

2. PRŮZKUM OKOLÍ

V případě, že naleznete v přírodě mršinu, zastavte se a pečlivě si prohlédněte nejprve okolí. Zbytečně okolo „nepobíhejte“, zničili byste důležité stopy, které mohou pomoci zjistit, co se stalo se zvířetem.

 Opatrně hledejte otisky tlap, všimněte si přehrabaného listí, zválené trávy, rozlámaných větví, trusu, kapek krve a podobně.

U stržené kořisti je možné nalézt stopy či jiné pobytové znaky původce. Je potřeba pečlivě prohledat okolí (foto 1, 2).

Umístění

Rysí kořist se bude typicky nacházet v lese či na hranici lesa, v remízcích nebo na okrajích pasek. V klidných lokalitách rys loví i na otevřených plochách, jedná se však obvykle o místa s vyšší vegetací či v blízkosti vhodného úkrytu.

Kořist rysa ostrovida v různém prostředí (foto 3, 4, 5).

Vyfoťte :

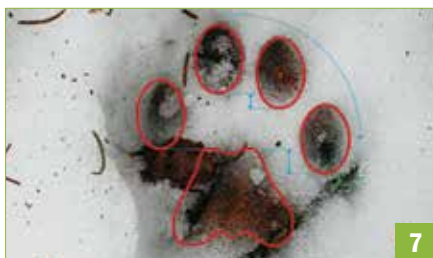
- celkový pohled na místo s mršinou (vzdálenost 10–25 m),
- okolí mršiny (3–5 m),
- mršinu samotnou z více stran,
- případné jednotlivé pobytové znaky nalezené v okolí kořisti.

Otisky stop

Stopu rysa je někdy možné zaměnit za stopu velké psovité šelmy nebo zajíce. Nicméně stopa rysa má některé specifické charakteristiky

- Otisky rysích stop mají kulatý tvar, zatímco stopy psovitých šelem jsou spíše oválné (ale ne vždy).
- Rozložení prstových polštářků je v podélné ose asymetrické, zatímco u psovitých šelem je otisk symetrický.
- Polštářky všech prstů jsou dále od dlaňového polštářku (stopa je více rozevřená) než u psa.
- Dlaňový polštářek má lichoběžníkový tvar s malým sedlem na přední straně. Otisky dlaňového polštářku psovitých šelem mají více trojúhelníkový tvar bez sedlovité sníženiny.
- Drápy rysa se obvykle neobtiskují, jsou zatažené v pouzdech. Nicméně pokud jde rys po klouzavém nebo nerovném podkladu, mohou se objevit. Otisky rysích drápů vypadají jako velmi malé kulaté dírky nebo úzké zářezy. U psovitých šelem jsou spíš veliké a trojúhelníkovité.
- Přední tlapy mají přibližně 6–9 x 6–9 cm, zadní jsou menší . Pokud jsou ale stopy otisklé do rozbředlého či čerstvě napadaného sněhu, mohou se jevit větší (až 10 x 10 cm).
- Ve stopní dráze rysa můžeme pozorovat mírné vytočení stop směrem do stran.
- Při chůzi měří délka rysího kroku 75 až 110 cm, zatímco při běhu dosahuje až 250 cm.

- V hlubokém sněhu, kde se stopa neotiskuje zřetelně, je důležitým znakem stopní dráha. Rys, stejně jako liška, běží rovně, zatímco psi často mění směr.

Stopa rysa ostrovida je asymetrická (foto 6, 7).

Rozvržení otisků stop ve stopní dráze závisí na rychlosti zvířete. Při chůzi se stopy zadní nohy otiskují do předních; s narůstající rychlostí se stopy od sebe oddalují (foto 8).

Měření velikosti stopy a kroku (foto 9,10).

Na nerovném povrchu se ve stopě rysa otiskují také drápy (foto 11).

10

11

Chlupy

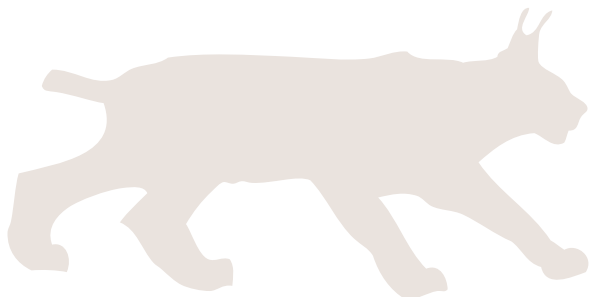
V okolí kořisti se někdy nacházejí také chlupy predátora. Není ovšem třeba prohledávat těsné okolí, tam nalezneme spíš chlupy kořisti. Lepší je zaměřit se na blízké pařezy, kmeny s hrubou kůrou, křoví a zlomené větve. Rys se o ně totiž mohl třít či drbat. Chlupy lze obvykle vidět až z velmi malé vzdálenosti .

Chlupy jsou velmi cenným zdrojem pro DNA analýzy. Proto je vhodné jejich nález zdokumentovat a odebrat je. Nejlépe se uchovávají v čistém papírovém sáčku (ale postačí i igelitový pytlík či kus složeného papíru). Odeberte všechny chlupy, které naleznete, i když si nebudete jisti, zda jsou rysí. Uchovejte je v suchu a při pokojové teplotě.

Chlupy rysa ostrovida (foto 12).

.....>

Trus

Predátoři zůstávají v blízkosti zabitě kořisti obvykle po delší čas, proto můžeme narazit i na jejich trus. Rys svůj trus většinou zakrývá, na což v zimě upozorní nahnutá kupka sněhu ve stopní dráze .

Rysí trus se obvykle skládá ze dvou až tří zhruba tři centimetry širokých oválných částí o celkové délce 8–10 cm . Jedna strana je obvykle zaoblená a druhá končí dlouhou tenkou špičkou. Barva trusu závisí na jeho stáří a obsahu. Pokud je velmi čerstvý, mívá tmavě hnědou až černou barvu a leskne se. Jak trus stárne, povrchový lesk mizí a barva se mění na světle hnědou, šedou až bílou. Rysí trus obsahuje především chlupy kořisti, někdy i drobné úlomky kostí. Rys konzumuje hlavně svalovinu, větší úlomky kostí se proto v trusu příliš často nenachází. Čerstvý rysí trus má charakteristický výrazný zápach „kočičiny“.

Rovněž trus je použitelný pro DNA analýzy. Proto je vhodné jej zdokumentovat a poté odebrat, k čemuž dobře poslouží čistý igelitový sáček. Pro delší uskladnění je třeba jej v igelitovém pytlíku zamrazit.

Trus rysa ostrovida (foto 13, 14, 15).

3. ZPŮSOB OHLEDÁNÍ MRŠINY

Když se po ohledání okolí přiblížíte k mršině, ještě se jí nedotýkejte.

Jsou na mršině viditelné stopy traumat nebo nemoci?

Nejprve je potřeba prohlédnout zvíře ze všech stran . Celkový pohled a ohledání pomůže vyloučit jiné příčiny smrti než predaci. Pokud například zvíře zemřelo po srážce s vozidlem, bude mít velmi pravděpodobně krev okolo nosu či úst a zlomené kosti. Zvíře také mohlo umřít v důsledku nemoci – v tomto případě může být například v okolí řitního otvoru potřísněné trusem. Při srážce s vozidlem či jiném nárazu, nemoci či vyhladovění může být mršina bez jakýchkoli vnějších známek poranění. Naopak v případě ulovení predátorem se na těle budou nacházet známky po lovu (škrábane a kousance) a známky po konzumaci .

Detailní vnější ohledání

Pokud hrubé ohledání nevylučuje predaci, je potřeba postupně začít s kořistí hýbat a ohledat jednotlivé partie těla. Zvláště důležité jsou kousance a škrábane v oblasti hlavy, krku, okolo páteře a stehen. Právě v těchto místech obvykle nacházíme známky po predátorech. Kousance rysa jsou velmi drobné, proto je nutné tyto partie kontrolovat velmi důkladně, místo za místem. Hmatem je možné také odhalit zlomeniny a celkovou kondici zvířete. Důležité je zdokumentovat všechny vnější známky kousanců a škrábanců ještě před tím, než začnete zvíře případně stahovat z kůže.

Je mršina čerstvá, nebo stará?

Stáří nalezené mršiny lze odhadnout podle očí. Nejdříve se změní průhlednost rohovky : v letním období během 10–15 hodin od smrti úplně zneprůhlední (v zimním období to trvá o něco déle). Duhovka změní svou barvu během přibližně 48 hodin z původní (obvykle hnědé) na světle modrou. Po 18–24 hodinách od úmrtí začnou oční bulvy zapadat, po 48–50 hodinách zapadnou na polovinu svého původního objemu a po 60 hodinách zapadnou úplně.

Změny rohovky po úmrtí zvířete (foto 16, 17, 18).

JAK STÁHNOUT MRŠINU

Pokud je příčina úmrtí kořisti po vnějším ohledání naprosto jednoznačná, můžete její pitvu vynechat. Pouhé vnější ohledání však často nestačí. Například prohlídkou srsti nemusíte odhalit kousnutí, natož pak drobné škrábance po rysích drápech, proto je vhodné mršinu stáhnout.

V případě, že mršina není čerstvá, můžete také zkusit nejdříve oškubat její srst rukou. Lépe tak uvidíte známky drobných škrábanců a kousanců na kůži. Viditelné známky kousanců či škrábanců navíc napoví, kde začít mršinu stahovat, aby nedošlo ke zničení případných důkazů pod kůží.

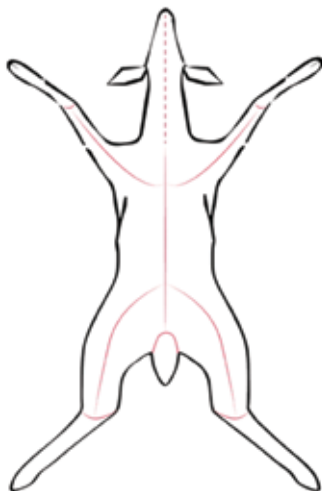
V závislosti na stáří a pokousání mršiny stahujte buď na zemi, nebo zvíře pověste za zadní nohy. Používejte ostrý nůž s krátkou čepelí. Stahujte od spodní strany krku přes břicho a podél vnitřních částí zadních a předních nohou. Pozor, v případě, že uvidíte při vnějším ohledání známky kousnutí na spodní části krku, je lepší vést řez na straně hřbetní. Předjedete tím porušení kůže na krku v místě kousnutí. Také se snažte při řezání vyhnout oblastem s viditelnými krevními podlitinami. Poté stáhněte kůži. V oblasti krku je potřeba kůži stahovat velmi opatrně, protože právě zde se nachází mnoho diagnostických znaků. Kůži z hlavy je nutné stáhnout alespoň tak, abyste si mohli prohlédnout oblasti čelistí i spánkovou a temenní oblast lebky. Občas je možné stáhnout kůži z krku bez nutnosti řezání, pouhým zatažením.

Improvizované zavěšení stržené kořisti při stahování kůže (foto 19).

Linie řezu při klasickém stahování kůže (foto 20).

19

20

Na stažené kůži sledujte a dokumentujte jednotlivé znaky a porovnávejte shodu na obou stranách kůže. Všímejte si, zda poranění pokračuje i ve svalovině a vnitřních orgánech. Snažte se rozlišit veškeré znaky predace (poškození způsobená za živa) od znaků způsobených až po smrti kořisti.

Rozpoznání zranění způsobených za živa a po smrti

Rozlišit zranění způsobená za živa a po smrti je důležité zejména u starších mršin, které mohou být ožrány i od jiných zvířat. Zranění způsobená za živa určují původce predace – poznáme je tak, že jsou vždy ohraničena krvavými podlitinami. Po smrti zvířete se krvavé podlitiny nevytvářejí. Barva podlitin se mění v závislosti na době od úmrtí. Mění se z jasně červené na hnědou až hnědozelenou, ale závislost mezi změnou barvy a stářím podlitiny záleží také na charakteru prostředí, kde se kořist nachází .

Zranění způsobená za živa jsou ohraničena krvavými podlitinami (foto 21), zatímco zranění způsobená po smrti zvířete podlitiny nevytvářejí (foto 22).

4. TYPICKÉ ZNAKY RYSÍ PREDACE

Predaci rysem můžeme popsat jako „čistou práci“ – několik kousnutí, řezy jsou ostré a čisté, kořist není roztrhaná.

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ KONTROLOVANÉ ČÁSTI TĚLA MRŠINY

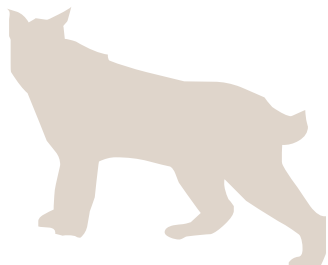
Krk, hrdlo a čelisti 📍: Rys obvykle svou kořist usmrcuje jedním nebo několika kousnutími do této oblasti (stejný způsob je typický také pro psovité šelmy). Při prohlídce je potřeba postupovat pečlivě, protože známky predace rysem jsou špatně viditelné.

*Znaky po predaci rysem mohou být velmi ne-
nápadné, je potřeba pečlivě prohlédnout srst
(foto 23).*

Oblast páteře a boků 📍: V této oblasti lze typicky nalézt škrábance způsobené útočícím rysem. Podél páteře se mohou nacházet také kousnutí, jež poukazují na to, že se predátor snažil kořist usmrtit zlomením páteře. Tato technika je rysy používána pro usmrcení malé kořisti. U větší kořisti, například u kopytníků, ji můžeme vidět také, ale jen vzácně (pokud se tak stane, jedná se s největší pravděpodobností o dílo mladého, nezkušeného rysa).

Oblast stehen a hýždí 📍: V případě kořisti ulovené rysem je možné v této oblasti nalézt škrábance. Obvykle se to stává tehdy, když rys během útoku kořist pronásleduje na krátkou vzdálenost a strhne ji zezadu. Pokud ovšem v této oblasti nacházíme mnoho kousnutí, původcem je psovité šelma.

ZNAKY ZPŮSOBENÉ LOVEM

Rys loví ze zálohy. Obvykle se schovává za skalami či ve křoví a čeká, až se kořist přiblíží na méně než deset metrů nebo se tiše úkrytem pohybuje za ní, aby na ni mohl skočit, případně ji chytit po krátkém pronásledování. Při prvním kontaktu se rys snaží kořist tlapami a drápy zastavit. Když se mu to podaří, následuje obvykle kousnutí do krku.

Škrábance : Rysí drápy mají na průřezu téměř trojúhelníkový tvar (stejně jako drápy ostatních kočkovitých šelem) s velmi ostrými špičkami. Rys s nimi dokáže kůži kořisti rozříznout jako skalpelem. V oblasti tenké kůže mohou jeho drápy dosáhnout až do svaloviny .

Rovněž psovité šelmy zanechávají na kořisti škrábance. Nicméně mají tlustší a víc zaoblené drápy, kterými často potrhají vnější vrstvu kůže. Nikdy se však nedostanou tak hluboko, aby vytvořily čisté řezy jako rys.

Řezy způsobené rysími drápy obvykle měří až 12–13 cm a škrábance jsou uspořádané 1,5–2,5 cm od sebe .

Ostré rysí drápy způsobují čisté hluboké řezy (foto 24–28).

Kousnutí : Při lovu veliké kořisti (jele- novití) se rys obvykle zakusuje do spodní nebo boční části krku pod čelistí. Ne zcela výjimečně se kousnutí nachází i na spodní straně ucha nebo na spodní čelisti. Kousnutím v této oblasti dochází k poškození velkých, důležitých cév či průdušnice a k dráždění či porušení nervových center.

Dospělému rysovi stačí k zabití kořisti jen několik kousnutí: obvykle dvě až čtyři. Nicméně v závislosti na dovednosti jedince a velikosti kořisti jich může být i více a mohou být rozmístěna také na jiných částech těla. U menší kořisti (zajíc) používá rys k usmrcení silné kousnutí, jímž láme páteř.

Nejdůležitějším znakem sloužícím k rozpoznání rysího kousance od kousance psovitě šelmy je „zřetelnost“ vpichů . Psovitě šelmy obvykle skousnou a poté kořisti třepou, často ji také trhají. Výsledkem jsou tržné rány a velké podlitiny. Naproti tomu rys se do kořisti zakusuje velkou silou a drží, kořisti netřepe. V případě nutnosti stisk povolí a znovu se zakousne. Z tohoto důvodu je rysí kousnutí obvykle hluboké a na průměru malé s ostře řezanými okraji. I krvavé podlitiny jsou velmi malé a ohraničené . Drobné hluboké díry zůstávají také po lišce, ale bývá jich mnoho v jedné oblasti.

Kousnutí rysem je typické zřetelností, pomoci může i vzdálenost jednotlivých vpichů (foto 29–34).

U dospělého rysa se vzdálenost mezi horními špičáky pohybuje obvykle mezi 31–32 milimetry a u spodních pak mezi 26–27 milimetry , je ovšem nutné brát v úvahu variabilitu mezi různými jedinci. Každopádně kombinace těchto

29

30

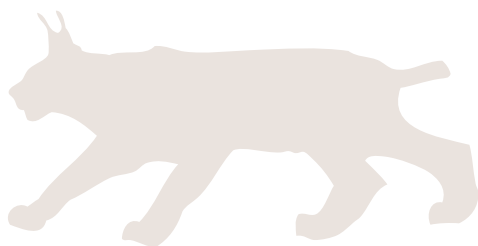
31

32

dvou rozměrů jsou u psovitých šelem velmi vzácné. Vyskytují se jen u některých ras, například foxteriéra.

Vzdálenosti mezi špičáky není jednoduché změřit – zvláště v případě několikanásobného kousnutí na jednom místě. Pokud naleznete vpichy patřící ke stejnému páru špičáků, je nutné vzdálenost mezi nimi měřit na těle (na svalovině) kořisti a snažit se ji uměle nezvětšovat. Vzdálenost mezi vpichy na stažené kůži je zkreslená.

ZNAKY KONZUMACE

Každý predátor má typický způsob konzumace kořisti a rys není výjimkou. Na rozdíl od psovitých šelem a medvěda, jež kořist načínají konzumací vnitřních orgánů, rys dává přednost svalovině.

Rys tedy svou kořist obvykle načíná otevřením deseti- až dvaceticentimetrového pruhu kůže v oblasti kyčle a stehna, případně v oblasti lopatky . Méně často pak začíná na krku nebo v oblasti hrudi. Obvykle úplně sežere svalovou a pojivovou tkáň a pečlivě očistí kosti a klouby (podobně vypadá konzumace svalových partií lišskou). Kosti – s výjimkou drobných kůstek či chrupavčitých částí – nežvýká. Po konzumaci rysem zůstávají na kostře otřepené šlachy. Rys rovněž nežere orgány trávicí soustavy.

Upřednostnění svaloviny, nežvýkání kostí, otřepené šlachy – to jsou typické znaky konzumace kořisti rysem (foto 35, 36, 37).

.....>

Rys svou kořist často ožírá směrem od kýt k hlavě a tlačí při tom kůži k hlavě a přes ni. Shrnutá kůže, tvořící „pytel naruby“ přes hlavu, je znakem predace rysem .

Zbytek kořisti „v pytli kůže“ (foto 38, 39).

Znaky na kostech

Rysí kousnutí jsou tak silná, že na jejich stopy někdy můžeme narazit i na kostech kořisti. Zuby rysa vytvářejí tenké díry s přibližně trojúhelníkovitým tvarem. Tím se liší od zaoblených děr po zubech psovitých šelem. Stopy po rysím kousnutí se obvykle nacházejí na krčních obratlích (zvláště atlas), spánkových kostech, týlní

kosti, dolní čelisti a žebrech . V případě nejasností s identifikací predátora je důležité tyto kosti sebrat, nechat očistit a posléze podrobně prohlédnout. Kostí mohou posloužit k identifikaci predátora také v případě velmi starých, prakticky úplně ohlodaných mršin.

Ostré zuby rysa mohou zanechat tenké díry na kostech (foto 40, 41).

Další znaky rysí kořisti

Pro rysa je typické, že si svou kořist zahrabává zeminou, trávou nebo sněhem. Pokouší se ji tak ukrýt před ostatními zvířaty . Svou kořist také může zakrýt medvěd nebo liška. Rys zahrnje kořist nohama (lze tak narazit na stopy po drápech v zemi či na sněhu), liška čumákem.

Rys velmi často svou kořist zakrývá různým materiálem (foto 42–45).

Rys si svou kořist – celou – také často odnáší na klidnější místo, do úkrytu. Psovitě šelmy oproti tomu od kořisti oddělí například hlavu, nohu či jinou část a odnesou pouze tu .

Tažení kořisti může zanechat stopy, zejména ve sněhu (foto 46, 47).

Protože rys nerozkousává velké kosti ani neodděluje jednotlivé části těla kořisti, můžeme najít kompletní, pohromadě držící ožranou kostru .

Typickým znakem predace rysa je celistvost zbylé kostry (foto 48–51).

45

46

47

48

49

50

51

KONTROLNÍ SEZNAM PRO DOKUMENTACI

1. Popište okolnosti nálezu a uveďte kontakt na nálezce, datum.
2. Popište co nejpřesněji, kde se kořist nachází, případně uveďte GPS souřadnice nebo místo zakreslete do mapy.

POPIS OKOLÍ:

3. Na jakém místě kořist leží? (Les, louka, průsek, vzdálenost k okraji lesa...)
4. Vzdálenost nejbližšího osídlení nebo cesty (uveďte typ osídlení a cesty).

FOTOGRAFIE KOŘISTI V RÁMCI OKOLÍ:

5. Přehledové fotografie z více směrů.

STOPY A DALŠÍ POBYTOVÉ ZNAKY:

6. Jsou v okolí další známky predátora (stopy, srst, trus)? Zapište, co jste našli.
7. Pokud jste našli rysí srst či trus, uskladněte jej pro analýzy do obálky či sáčku.

FOTOGRAFIE S MĚŘÍTKEM:

8. Vyfoťte jednotlivé pobytové znaky, jako je trus nebo chlupy: detail (shora) a záběr v krajině (šikmo).
9. Vyfoťte detail jednotlivých stop (shora), skupinu čtyř stop (shora), celou stopní dráhu (šikmo ze zadu, formát na výšku ve směru pohybu).

MĚŘENÍ STOP:

10. Změřte krok (2–3 měření; šířka i délka).
11. Velikost otisků jednotlivých stop (2–3 měření; šířka i délka).

POPIS KOŘISTI PŘED STAŽENÍM:

12. Obecně popište, v jakém stavu (stáří) se kořist nachází.
13. Je kořist zahrnutá materiálem?
14. Jsou všechny části těla na svém místě?
15. Jaké části těla nebo tělesné orgány chybí?
16. Na kterém místě těla kořisti jsou vidět zranění a jaký typ (škrábanec, kousance): levý a pravý bok; krk dole, nahoře a po stranách; hlava nahoře a po stranách; pravé a levé stehno; pravá a levá plec; hřbetní část a slabiny; pravá a levá přední končetina; pravá a levá zadní končetina.

FOTOGRAFIE KOŘISTI PŘED STAŽENÍM:

17. Fotografie celého těla: pravá i levá strana těla (pro fotografii kořist případně upravte).
18. Detailní snímky poraněných partií na těle.
19. Detailní snímky jednotlivých škrábanců a kousanců (s měřítkem).
20. Detailní snímky patologických nálezů na těle.

POPIS KOŘISTI PO STAŽENÍ KŮŽE:

21. Jsou na těle, respektive na jeho svalovině, viditelné stopy krevního výronu? Kde přesně?
22. Velikost, tvar a vzdálenost kousanců a škrábanců.
23. Na jakých částech těla je kořist ožraná?
24. Nachází se na těle kořisti další traumata? Na jakých místech?
25. Tělesná kondice zvířete (paraziti, orgány, střevo, tuk v břiše a hrudní dutině).

FOTOGRAFIE KOŘISTI PO STAŽENÍ KŮŽE:

26. Fotografie celého těla z pravé i levé strany.
27. Detailní snímky poranění na těle.
28. Detailní snímky stop po konzumaci na těle.

POPIS STAŽENÉ KŮŽE:

29. Jsou na kůži (prohlížejte z vnitřní strany) patrné stopy kožního krvácení? Kde?
30. Jsou na kůži otvory? Kde?
31. Velikost, tvar a vzdálenost těchto otvorů.

FOTOGRAFIE STAŽENÉ KŮŽE:

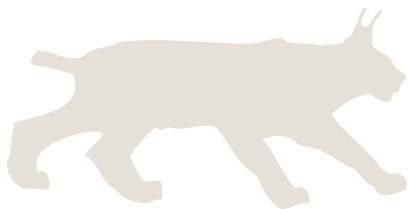
32. Snímky vnitřní strany kůže v celkovém pohledu.
33. Detailní snímky stažené kůže s poškozením.
34. Detailní snímky otvorů v kůži s přiloženým měřítkem.

KONTAKTY

ALKA Wildlife, o. p. s., Liděřovice 62,
380 01 Dačice
katerina.polednikova@alkawildlife.eu

Kateřina Polednikov: 606 598 903
Tereza Minarikov: 724 706 806
Luděk Bufka: 731 530 246

Příručka *Jak rozpoznat rysí kořist* je určena všem, které zajímá, jestli nalezenou mršinu ulovil rys, ale také těm, kteří chtějí pomoci s monitoringem rysa ostrovida na našem území. Pokud podle příručky kořist ohledáte a pečlivě zdokumentujete, pošlete nám prosím svá zjištění včetně fotografií na kontaktní údaje uvedené uvnitř příručky. My vám za to zprostředkujeme vyjádření specializovaného odborníka, zda je váš nález skutečně rysí kořist. A pokud svolíte, abychom váš nález mohli použít pro monitoring populace rysa, budeme velice rádi. Přímé kontakty na nás a seznam kontrolních otázek pro dostatečnou dokumentaci rysí kořisti naleznete v závěru příručky. Zapojte se prosím do evidování rysích kořistí a sdílejte s námi své záznamy, poznatky a zkušenosti.

Děkujeme.

